

n.remissvar@regeringskansliet.se
peter.kalliopuro@regeringskansliet.se

Transportstyrelsens remissvar till regeringens promemoria om kompletterande bestämmelser till förslag om utökade miljözoner

Sammanfattning

Transportstyrelsen har inget att erinra vad det gäller att Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) ges undantag från bestämmelserna om miljözoner. Vi anser dock att undantaget bör finnas i militärtrafikförordningen (2009:212) istället för i trafikförordningen (1998:1276).

Vi har inget att erinra mot att fordon som har anpassats med hjälp av bilstöd undantas från bestämmelserna om miljözoner. Problembeskrivningen för dessa fordon påvisar behovet av undantag.

Vi avstyrker förslaget till undantag för fordon som förs av personer eller som har medtrafikanter med parkeringstillstånd för rörelsehindrade. Vi avstyrker även undantaget för fordon som inte har anpassats och som har köpts med hjälp av bilstöd. Detta på grund av att problembeskrivningen inte påvisar vilka problem dessa grupper har vad det gäller förmågan att anpassa sig till kommande bestämmelser om miljözoner. Det är därför svårt att bilda sig en uppfattning om omfattningen av problematiken på grund av dessa brister.

Vi vill även komplettera med några konsekvenser som vi har identifierat.

Transportstyrelsens synpunkter

Vi har inget att erinra mot förslaget att fordon som tillhör eller används av FOI undantas bestämmelserna om miljözoner.

Vi instämmer inte i förslaget att fordon vars förare eller medpassagerare som har parkeringstillstånd för rörelsehindrade ska undantas från bestämmelserna om miljözoner. Promemorian innehåller inte en problembeskrivning som visar vilket problem som gruppen har att anpassa sig till de nya bestämmelserna om miljözoner. Det problem som beskrivs är

att gruppen inte har ett undantag från bestämmelserna om miljözoner. Vi har samma inställning till undantag för fordon som har köpts med hjälp av bilstöd men fordonet inte har anpassats.

Vi har inget att erinra mot att fordon som har anpassats till föraren eller en medpassagerare med hjälp av bilstöd undantas från bestämmelserna om miljözoner. I detta fall är undantaget direkt knutet till ett anpassat fordon. Därför är detta undantag mer motiverat eftersom detta fordon är svårare att ersätta. I fallet med undantaget för fordon med förare eller passagerare med parkeringstillstånd för rörelsehindrade är undantaget knutet till personer och inte till ett specifikt fordon.

I detalj har vi följande synpunkter på promemorian.

Författningsförslaget

Samtliga undantag från trafikbestämmelser som rör eller är relaterade till Försvarmakten, Försvarets materielverk och Försvarets radioanstalt är koncentrerade till militärtrafikförordningen. I dag finns redan undantag från miljözonsbestämmelserna för myndigheterna vid bland annat militär operation, militär övning eller annat fall än vid militär operation och övning. Vid militär övning så får även andra myndigheter som ingår i övningen nyttja samma undantag. Vi anser att de undantag som rör FOI ska vara placerat i militärförordning eftersom undantaget är relaterat till Försvarmaktens verksamhet. Även de tidigare undantag som föreslagits och som nu är notifierat till Europakommissionen som rör Försvarmakten, Försvarets materielverk och Försvarets radioanstalt bör flyttas till militärtrafikförordningen.

Kvarstår det att undantaget för FOI ska förekomma i trafikförordningen kan de i dag gällande undantagen i militärtrafikförordningen tas bort. Undantagen finns i 7 § andra stycket och 14 § första stycket 2 kap. militärtrafikförordningen.

Problembeskrivningen

En av delarna i problembeskrivningen i promemorian som behöver förtydligas är den del som beskriver problematiken för personer i gruppen som har parkeringstillstånd för rörelsehindrade. En annan del som också behöver förtydligas i problembeskrivningen är den som ska beskriva problematiken för personer i gruppen som har köpt ett fordon med hjälp av bilstöd utan att fordonet har anpassats. Dessa grupper kan mycket väl vara i behov av undantag men det framgår inte på ett tydligt sätt hur problembilden ser ut och det är därför svårt att avgöra om det finns ett problem som behöver lösas. Bristerna i problembeskrivningen medför att det är svårt att bilda sig en uppfattning om omfattningen av problematiken och om det finns behov av undantag. Under skäl till förslag i promemorian

finns motiveringar för de olika förslagen men det är fortfarande inte tydligt vilka problem som grupperna har att anpassa sig till de nya bestämmelserna om miljözoner. Avsaknaden av en tydlig problembeskrivning medför också att bestämmelserna blir svåra att följa upp för att se om de nya bestämmelserna har löst problemet.

Konsekvenser

Vi anser att konsekvenserna som beskrivs i promemorian behöver kompletteras med följande konsekvenser. Konsekvenserna i sig har inte bidragit till själva ställningstagandet för förslagen.

Säkerhet

I promemorian beskrivs endast konsekvenser som är relaterade till trafiksäkerhet. Eftersom de transportpolitiska målen omfattar säkerhet som helhet är det ur det perspektivet som konsekvenserna i promemorian av förordningsförslaget bör ses.

En konsekvens som inte har beskrivits är att säkerheten för personer som har parkeringstillstånd för rörelsehindrade kan komma att försämrast. Parkeringstillstånd för rörelsehindrade som redan idag är attraktiva på svarta marknaden kommer att bli ännu mer attraktiva för stöld, förfalskning eller missbruk.

Miljö och hälsa

I avsnittet Miljö och hälsa i promemorian omnämns det att få fordon som kommer att tillämpa undantagen. Vi ställer oss då frågan om det finns behov av generella undantag eller om det går att hantera med särskilda undantag som kommunerna redan idag kan utfärda. Det faller tillbaka på problembeskrivningen eftersom det inte är beskrivet hur stort det problemet är.

Näringslivet

FOI konkurrerar med andra företag och institutioner på samma marknad. Genom förslaget kommer FOI att få undantag från lokala trafikföreskrifter, ett undantag som andra företag eller institutioner inte kommer att få. Det kan komma att ses som en fördel för FOI när det kommer till konkurrensen mellan de olika aktörerna. Undantaget för FOI kan skrivas mer generellt så att det även gäller organisationer som på uppdrag av Försvarsmakten genomför – för nationen – känsliga uppgifter som till exempel skyddade transporter. Det kan vara så att undantaget inte medför detta problem om FOI är den enda aktören som kan och får genomföra dessa transporter, det behöver i så fall förtydligas i problembeskrivningen.

Övervakning

I förslaget i promemorian finns inget resonemang kring om det finns förutsättningar för att få en god övervakning och kontroll av undantagen. Vi

har identifierat ett eventuellt problem om hur polisen ska kunna fastställa att ett fordon har köpts med hjälp av bilstöd. Det finns inga krav på att föraren ska ha dokumentation tillgänglig som visar att fordonet uppfyller kravet för att kunna nyttja undantaget. Vid en kontroll kan detta medföra att föraren riskerar penningböter för att ha fört ett fordon som inte uppfyller kraven för en miljözon. Föraren behöver då föra ärendet till domstol och med rätt dokumentation från Försäkringskassan bevisa att denne hade rätt att nyttja undantaget. Detta medför en administrativ belastning för de som undantaget är tänkt att underlätta för.

Regelefterlevnad

Transportstyrelsens pågående uppdrag om att ge förslag på hur regelefterlevnaden ska kunna säkerställas för bestämmelser om miljözoner kommer att påverkas i och med förslaget. En del av uppdraget är att identifiera administrativa hinder vad det gäller just övervakningen av bestämmelserna. Följande administrativa hinder har initialt identifierats som kan komma att försvåra övervakning av bestämmelserna om miljözoner i och med föreslagen i promemorian.

- Det finns ingen koppling mellan de fordon som används av personer med parkeringstillstånd för rörelsehindrade och själva tillståndet.
- Det finns ingen koppling mellan uppgifter hos Försäkringskassan om vilka fordon som har inköpts eller modifierats med hjälp av bilstöd och uppgifter om fordon i vägtrafikregistret.

Detta ärende har beslutats av ställföreträdande generaldirektör Ingrid Cherfils. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog juristen Cecilia Malm och utredaren Kristofer Elo, den senare föredragande.

Ingrid Cherfils
Stf. generaldirektör